

DZIENNIK URZĘDOWY

WOJEWÓDZTWA WIELKOPOLSKIEGO

Poznań, dnia 7 czerwca 2024 r.

Poz. 5398

ROZSTRZYGNIĘCIE NADZORCZE NR NP-III.4131.1.182.2024.6

WOJEWODY WIELKOPOLSKIEGO

z dnia 29 maja 2024 r.

Na podstawie art. 91 ust. 1 ustawy z dnia 8 marca 1990 r. o samorządzie gminnym (Dz. U. z 2024 r. poz. 609)

orzekam

nieważność § 6 ust. 1 pkt 4 uchwały nr LXXXVIII/642/2024 Rady Gminy Czarnków z dnia 29 kwietnia 2024 r. w sprawie "określenia szczegółowych zasad, sposobu i trybu udzielenia ulg w spłacie należności pieniężnych mających charakter cywilnoprawny, przypadających Gminie Czarnków i jej jednostkom podległym oraz warunki dopuszczalności pomocy publicznej, w których ulga stanowić będzie pomoc publiczną" - ze względu na istotne naruszenie prawa.

Uzasadnienie

W dniu 29 kwietnia 2024 r. Rada Gminy Czarnków podjęła uchwałę nr LXXXVIII/642/2024 w sprawie "określenia szczegółowych zasad, sposobu i trybu udzielenia ulg w spłacie należności pieniężnych mających charakter cywilnoprawny, przypadających Gminie Czarnków i jej jednostkom podległym oraz warunki dopuszczalności pomocy publicznej, w których ulga stanowić będzie pomoc publiczną", dalej jako: "uchwała".

Uchwałę podjęto na podstawie: "art. 18 ust. 2 pkt 15 ustawy z dnia 8 marca 1990 roku o samorządzie gminnym (Dz. U. z 2024 r. poz. 609) oraz art. 59 ust. 2 i ust. 3 ustawy z dnia 27 sierpnia 2009 roku o finansach publicznych (Dz. U. z 2023 r. poz. 1270 ze zm.)".

Uchwała została doręczona Wojewodzie Wielkopolskiemu w dniu 6 maja 2024 r.

Dokonując oceny zgodności z prawem przedmiotowej uchwały, organ nadzoru stwierdził, co następuje:

Przedmiotową uchwałą Rada Gminy Czarnków ustanowiła szczegółowe zasady, sposób i tryb udzielania ulg w spłacie należności pieniężnych mających charakter cywilnoprawny przypadających Gminie Czarnków i jej jednostkom podległym oraz warunki dopuszczalności pomocy publicznej, w których ulga stanowić będzie pomoc publiczną.

Zgodnie z treścią art. 59 ust. 1 ustawy z dnia 27 sierpnia 2009 r. o finansach publicznych (Dz. U. z 2023 r. poz. 1270 ze zm.), dalej jako: "u.f.p.", w przypadkach uzasadnionych ważnym interesem dłużnika lub interesem publicznym należności pieniężne mające charakter cywilnoprawny, przypadające jednostce samorządu terytorialnego lub jej jednostkom organizacyjnym wymienionym w art. 9 pkt 3, 4 i 13, mogą być umarzone, terminy ich spłaty mogą zostać odroczone lub płatność tych należności może zostać rozłożona na raty, na zasadach określonych przez organ stanowiący jednostki samorządu terytorialnego, z zastrzeżeniem ust. 4. Organ stanowiący jednostki samorządu terytorialnego określi szczegółowe zasady, sposób i tryb udzielania ulg, o których mowa w ust. 1, warunki dopuszczalności pomocy publicznej w przypadkach, w których ulga stanowić będzie pomoc publiczną, oraz wskaże organ lub osobę uprawnione do udzielania tych ulg (ust. 2). Organ stanowiący jednostki samorządu terytorialnego może, w drodze

uchwały, postanowić o stosowaniu z urzędu ulg, o których mowa w ust. 1, w przypadku wystąpienia okoliczności wymienionych w art. 56 ust. 1 (ust. 3).

W myśl art. 56 ust. 1 u.f.p. należności, o których mowa w art. 55 u.f.p. (należności pieniężne mające charakter cywilnoprawny, przypadające organom administracji rządowej, państwowym jednostkom budżetowym i państwowym funduszom celowym), mogą być z urzędu umarzane w całości, jeżeli:

1) osoba fizyczna - zmarła, nie pozostawiając żadnego majątku albo pozostawiła majątek niepodlegający egzekucji na podstawie odrębnych przepisów, albo pozostawiła przedmioty codziennego użytku domowego, których łączna wartość nie przekracza kwoty 6000 zł;

2) osoba prawna - została wykreślona z właściwego rejestru osób prawnych przy jednoczesnym braku majątku, z którego można by egzekwować należność, a odpowiedzialność z tytułu należności nie przechodzi z mocy prawa na osobę trzecią;

3) zachodzi uzasadnione przypuszczenie, że w postępowaniu egzekucyjnym nie uzyska się kwoty wyższej od kosztów dochodzenia i egzekucji tej należności lub postępowanie egzekucyjne okazało się nieskuteczne;

4) jednostka organizacyjna nieposiadająca osobowości prawnej uległa likwidacji;

5) zachodzi interes publiczny.

Ustawodawca w art. 56 ust. 1 u.f.p. wskazał przesłanki umożliwiające umorzenie w całości należności publicznych mających charakter cywilnoprawny, które to wyliczenie ma charakter wyczerpujący. Przepis art. 59 ust. 3 u.f.p. oznacza, że rada może postanowić o możliwości umorzenia należności tylko i wyłącznie w przypadku wystąpienia okoliczności z art. 56 ust. 1 u.f.p.

Przesłanki umorzenia należności pieniężnych mających charakter cywilnoprawny, przewidzianej w § 6 ust. 1 pkt 4 uchwały - "Należności nie udało się ściągnąć w toku zakończonego postępowania upadłościowego" - nie wymieniono w art. 56 ust. 1 u.f.p. Powyższe stanowi o istotnym naruszeniu art. 59 ust. 3 w zw. z art. 56 ust. 1 u.f.p. Rada gminy zgodnie z art. 59 ust. 2 u.f.p. określa bowiem szczegółowe zasady, sposób i tryb m.in. umorzenia należności, niemniej jednak nie może ustanawiać przesłanek umorzenia innych niż przewidziane w art. 56 ust. 1 u.f.p. (por. wyrok WSA w Poznaniu z 26 października 2017 r., III SA/Po 720/17, CBOSA).

Norma kompetencyjna z art. 59 ust. 3 u.f.p., odsyłając do art. 56 ust. 1 u.f.p., upoważnia organ stanowiący jednostki samorządu terytorialnego do zastosowania z urzędu ulg w postaci umorzenia, odroczenia bądź rozłożenia na raty należności pieniężnych przypadających tej jednostce, wyłącznie w przypadkach określonych w art. 56 ust. 1 u.f.p. Wprowadzenie dodatkowych przesłanek udzielania z urzędu ulg w spłacie wymienionych należności, które nie są przewidziane przez ustawodawcę w u.f.p., niewątpliwie wykracza poza delegację ustawową z art. 59 ust. 3 u.f.p., co stanowi naruszenie prawa o charakterze istotnym, skutkujące koniecznością stwierdzenia nieważności wadliwego przepisu uchwały (por. wyrok NSA z 25 maja 2021 r., I GSK 1760/18, CBOSA).

W tym stanie rzeczy, orzeczono jak w sentencji.

Pouczenie

1. Stwierdzenie nieważności uchwały, zgodnie z art. 92 ust. 1 ustawy z dnia 8 marca 1990 r. o samorządzie gminnym, wstrzymuje jej wykonanie z mocy prawa w zakresie objętym stwierdzeniem nieważności, z dniem doręczenia rozstrzygnięcia nadzorczego.

2. Niniejsze rozstrzygnięcie nadzorcze może być zaskarżone do Wojewódzkiego Sądu Administracyjnego w Poznaniu z powodu niezgodności z prawem w terminie 30 dni od daty jego doręczenia, za pośrednictwem Wojewody Wielkopolskiego.

Wojewoda Wielkopolski
(-) Agata Sobczyk
(dokument podpisany elektronicznie)

Otrzymują:

Rada Gminy Czarnków

Wójt Gminy Czarnków